

Domov Pod Lipami Smečno

poskytovatel sociálních služeb

Číslo 18.

říjen 2011

Zámecké listy

Smečno

Ves Smečno je doložena v pramenech poprvé v roce 1252, kdy ji držel vladyka Boleslav ze Smečna, syn Boruty z Letovic, pocházející z rodu vladyků z Ředhoště. Po roce 1322 se zde usadil jiný vladycký rod, který se rovněž psal ze *Smečna*. Jeho prvním příslušníkem byl Vítek ze Smečna a tento rod se ve Smečně udržel po celých sto let. Na počátku 15. století se vladykové ze Smečna dělili o ves s Vojslavem ze Stranné.

Smečenská tvrz vznikla patrně již ve 13. století, byla opevněná a chráněná dokola příkopem. Písemně je doložena až k roku 1405, ale je jistě mnohem starší. Zbytky původní tvrze se zachovaly ve zdivu dnešního zámku. Někdy v rozmezí let 1416 - 1418 koupil Smečno Markvart z Martinic. Martinicové pocházeli z Voticka, ale jejich jméno je trvale spojeno se smečenským panstvím. Původně vladycký rod začal stoupat vzhůru za Bořity z Martinic, který byl dvorním maršálkem králů Ladislava Pohrobka (1453-1457) a Jiřího z Poděbrad (1458-1471).

Bořita z Martinic nechal okolo roku 1460 původní tvrz přestavět. Při této přestavbě byla zřízena zámecká kaple sv. Anny, dodnes zachovaná a nedotčená pozdějšími přestavbami. V průběhu 15. století moc i majetek Martiniců dále vzrostly, jejich smečenské panství zahrnovalo i okolní vesnice a v roce 1518 pak přikoupili i panství Okoř. Vzestup rodu se projevil i na dějinách Smečna. V roce 1510 bylo Smečno povýšeno na městečko a roku 1515 na město. Při té příležitosti se také změnil název města. Smečno se nadále nazývala tvrz s přilehlými budovami a město samé bylo přejmenováno na Muncifaj. Tento název se však dlouho neudržel a město se vrátilo k původnímu jménu.

Hynek Bořita z Martinic v roce 1522 odešel z dvorského soudu a stal se nejvyšším zemským sudím. Tím definitivně dovršil cestu Martiniců mezi staré panské rody. Jejich majetek byl velice rozsáhlý. V roce 1536 se rod Martiniců rozdělil na dvě větve, smečenskou, panství Smečno mělo tehdy 17 lokalit a okořskou, panství okořské mělo 19 lokalit. Větev okořská však brzy vymřela a právo primogenitury měla větev smečenská, jejímž zakladatelem se stal Jan Bořita z Martinic. Za zmínku stojí i to, že zatím co okořští Martinicové přestoupili k protestantům, smečenští byli horlivými katolíky. Stále vzrůstajícímu významu Martiniců již přestala smečenská tvrz vyhovovat a proto Jiří Bořita z Martinic (v letech 1584 - 1598 postupně nejvyšší dvorský sudí, pak nejvyšší zemský sudí a nakonec nejvyšší kancléř) nechal v osmdesátých letech 16. století starou tvrz, až na věže, strhnout a na jejím místě vystavět pohodlný renesanční zámek. Stavbu dokončil jeho synovec Jaroslav Bořita z Martinic, který zdědil smečenské panství v roce 1598. Jaroslav Bořita z Martinic, přední představitel katolické opozice, se zapsal do českých dějin zejména jako účastník pražské defenestrace, kdy byl 23. května 1618 českými stavy, spolu s Vilémem Slavatou a písařem Fabriciem, vyhozen z okna Pražského hradu, čímž bylo odstartováno stavovské povstání. Martinic však vyvázl nezraněn a vzápětí uprchl do emigrace. Na Smečno byla dočasně dosazena stavovská správa. Po Bílé hoře se Jaroslav Bořita z Martinic z emigrace v Pasově vrátil (1622) a po svém návratu se ihned nemilosrdně vypořádal se svými nepřáteli, zejména s královským městem Slaným, které mu bylo roku 1623 zastaveno a v roce 1638 dědičně prodáno, čímž ztratilo nejen svou svobodu, ale i výsady královského města. Jaroslav Bořita z Martinic těžil i z konfiskátů na jiných místech Čech, získal panství Ahníkov a Pruněřov a celou řadu drobných statků.

Kariéra Jaroslava Bořity z Martinic, horlivého podporovatele habsburské katolické protireformace nadále pokračovala. Po návratu z emigrace se stal postupně karlštejnským purkrabím, v roce 1623 dvorským maršálkem, v roce 1624 nejvyšším sudím, v roce 1625 nejvyšším komorníkem, v roce 1628 nejvyšším hofmistrem a v roce 1638 nejvyšším purkrabím. V roce 1622 povýšil Ferdinand II. Martinice do hraběcího stavu a polepšil jim erb.

Za třicetileté války byl smečenský zámek několikrát vyloupen a poškozen. Nejhuře si počínali Sasové, jejichž vojsko za pomoci slánských měšťanů 27.1.1632 zámek dobylo, uloupilo celou řadu velmi cenných předmětů a zámek dokonce na krátký čas i obsadilo. Proto ihned po válce byl v létě roku 1649 zámek opravován. Téhož roku pak Jaroslav Bořita z Martinic zemřel a smečenské panství zdědil jeho nejstarší syn, Jiří Adam Bořita z Martinic. Ten byl též nadán mnoha vysokými státními hodnostmi a funkcemi, ale smečenského panství si příliš neužil, neboť již v roce 1651 zemřel. Tím smečenské panství přešlo na jeho bratra Bernarta Ignáce Bořitu z Martinic, který v té době již držel Ahníkov a Kralupy. Bernart Ignác Bořita z Martinic byl neobyčejně vzdělaný (byl krátce i prorektorem univerzity) a zastával také celou řadu vysokých úřadů - byl královským radou, komořím, prezidentem apelačního soudu, nejvyšším komorníkem, nejvyšším hofmistrem a v letech 1651 - 1685 nejvyšším purkrabím a královským místodržícím. Po jeho smrti v roce 1685 přešlo rodové jmění na tři syny jeho bratra Maxmiliána Valentina a sice na Jaroslava Bernarta, Jiřího Adama Bořitu II. a Maxmiliána Guidobalda. Jelikož však Jaroslav Bernart v témže roce zemřel, rozdělil se martinický rod opět na dvě větve a sice smečenskou, jejímž zakladatelem byl Jiří Adam II. a ahníkovskou, jejímž zakladatelem byl Maxmilián Guidobald. Jiří Adam II. byl tajným radou, nejvyšším dvorským maršálkem a úspěšným diplomatem, byl pověřován mnoha diplomatickými jednáními v zahraničí, v roce 1707 byl jmenován neapolským místokrálem, ale v témže roce se ze zdravotních důvodů vrátil domů a v roce 1714 pak zemřel. Smečenské panství pak zdědil jeho syn Adolf Bernart a po jeho smrti roku 1735 jeho bratr František Michal, jehož smrtí v roce 1773 smečenská větev Martiniců vymřela. Veškeré martinické statky tak připadly hraběti Františku Karlovi z Martinic z mladší ahníkovské větve rodu a jelikož neměl mužské potomky, jeho smrtí v roce 1789 vymřel rod Martiniců po meči.

Další změny ve vzhledu smečenského zámku se nesly v duchu klasicismu a romantismu a byly již dílem nového rodu, který se na Smečně usadil. Jedna ze tří dědiček posledního Martinice, Františka Karla, hraběnka Marie Anna z Martinic se roku 1791 provdala za hraběte Karla Josefa z Clamu a z Höchenberka, který se souhlasem císaře Františka I. připojil o rok později jméno a znak hrabat z Martinic ke svému rodovému jménu a znaku a tak zachoval v nepřímé posloupnosti martinický rod dále. Karel Clam-Martinic se zúčastnil napoleonských válek a stal se tajným radou a nejvyšším komořím. Úmrtím jeho manželky Marie Anny v roce 1832 vymřel rod Martiniců i po přeslici. Smečenské panství pak po rodičích zdědil v roce 1840 Karel Jan Clam-Martinic, jenž se rovněž zúčastnil napoleonských válek a posléze se stal předsedou vojenské rady. Jako mluvčí české zemské šlechty v druhé polovině 19. století a jako politik proslul hrabě Jindřich Jaroslav Clam-Martinic (1826 - 1887) jenž z pozic konzervativní šlechty obhajoval proti státnímu centralismu česká stavovská práva a historickoprávní individualitu Království českého. V této orientaci pokračoval i jeho bratr Richard Clam-Martinic. Politika rodu však byla výrazně prohabsburská, což se projevilo zejména za první světové války, kdy hrabě Richard Clam-Martinic byl členem vlády a v letech 1916 - 1917 dokonce ministerským předsedou Rakouska-Uherska. Za tyto činnosti bylo v letech 1918 - 1922 smečenské panství Clam-Martinicům státem konfiskováno a byl jim zakázán vstup na území ČSR.

Zdroj: kemrove.unas.cz/1presidleni.htm

Plánované akce na měsíc říjen

Seznam akcí za službu „CHRÁNĚNÉHO BYDLENÍ“

- Návštěva plaveckého bazénu
- Výlet do Kladna, nákupy po Slaném
- Sletiště – Kladno
- Ples v Praze

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

- 3. 10. 2011 – Výlet do Prahy, návštěva ZOO
- 3. 10. + 17. 10. 2011 – Návštěva „Sociálně terapeutické dílny – Zahrada Kladno
- 12. 10. 2011 – Výlet do Olomouce na základě soutěže „NAD OBLAKY“
- 17. 10. 2011 – 11. Podzimní ples, Praha
- 27. 10. 2011 – Výlet do Milovic, návštěva bývalé uživatelky v Domově „Mladá“
- 30. 10. 2011 - Halloweenská diskotéka
- Návštěva ovčí farmy
- Výlet do Slaného, spojen s nákupy dle přání uživatelů
- Výlet do Kladna, spojen s nákupy, příjemným posezením v restauraci dle přání uživatelů
- Návštěva kina ve Smečně
- Příjemné odpoledne strávené se psem, za doprovodu paní Havlínové
- Setkání s klienty na sále, sestavování jídelníčku
- Plnění Individuálních plánů
- Návštěva divadla

Seznam akcí za službu „DOMOV PRO SENIORY“

- 4. 10. 2011 od 14:00h. 2p. NP – CESTOMÁNIE- Thajsko - zakončení

- 11. 10. 2011 od 14:00h. 2p. NP – CESTOMÁNIE- Krkonoše
- 25. 10. 2011 od 14:00h. 2p. NP – CESTOMÁNIE- Řecko – ostrov Rhodos
- Felinoterapie
- 12. 10. 2011 v rámci Týdne sociálních služeb „Den otevřených dveří“
- 19. 10. 2011 od 13:00hod. v jídelně DS „Podzimní posezení s hudbou“
- 21. 10. 2011 od 9:00 hod. v jídelně DS „Tvořivý den s Míšou“

Naše akce v září

Záříjové akce za službu „CHRÁNĚNÉHO BYDLENÍ“

Rekreace od 5.9. do 9.9. na Šumavě v hezkém horském městečku KAŠPERSKÉ HORY

Chalupa byla přízemní, dlouhá chodba z které se vcházelo do jedno, dvou a třech lůžkových pokojů. Několik společných toalet a sprch. Šikovní kuchyňka s lednicí, sporákem a varnou konvicí. V čele všeho byla společenská místnost, kde byla velká televize se všemi programy. Každý pokoj byl jinak zařízený, nebyl to luxus, ale nám to stačilo. Měkké matrace, skříň, stůl se židlemi a umyvadlo. Na jídlo se chodilo do vedlejší budovy. Jídelna byla prostorná a útulná. Pan majitel a kuchař v jedné osobě byl příjemný a jeho kuchařské umění k nezaplacení. Nikdo z nás hlady netrpěl. Počasí nám sice, až tak nepřálo, ale šlo to. Úžasné bylo to, že nám pan majitel zatopil a to bylo k nezaplacení.

U chaty byl velký pozemek, který měl řadu možností ke sportovnímu vyžití. Hřiště na fotbal, ohniště, možnost hezkého posezení, trampolínu a zastřešený odpočinkový prostor s pingpongovými stoly. Vše se vyzkoušelo.

Hlavní výhodou bylo to, že do města to bylo pár kroků. Možnost nákupů na mlsání, pohledů a upomínkových předmětů. Návštěva cukrárny byla také fajn. Město nám nabídlo několik návštěv muzeí. Muzeum hraček, muzeum piva. Zde nám pán podal opravdu vyčerpávající výklad. Co nás velmi potěšilo, byla zmínka o našem smečenském pivovaru. Největším pokladem města je určitě muzeum

Šumava to se nám líbilo nejvíce. Byla tady vycpaná zvířata, sklářské výrobky, starý nábytek z chalup, kolovrátek a mnoho dalších exponátů. Zde bylo opravdu nač koukat. Posledním výletem byl výstup na hrad Kašperk. Cesta na hrad nám trvala skoro dvě hodiny a i, když to byl opravdu výšlap do velkého kopce nikdo po cestě neodpadl. Cesta vedla lesem a výhled do krajiny vše vyvažoval. Konečně jsme viděli hrad na vlastní oči. No je starý, za podívanou to stálo.

Dovolená se povedla a všem se líbila, i když počasí již nebylo nejteplejší.

Za Chráněné bydlení zapsala Vlčková

Zářijové akce za službu „DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM“

Výlet do Zavidova

Ve čtvrtek 15. září 2011 někteří uživatelé přijali pozvání z Domova – „Domino“, neboť se zúčastnili sportovního odpoledne pod názvem „Škobrták.“ Odpoledne to bylo opravdu vydařené, od počátečního přivítání paní ředitelkou zdejšího zařízení, až po závěrečné vyhodnocení.

Někteří uživatelé se zapojili do jednotlivých disciplín – přechod přes lávku, hod míčkem na plechovky, hod koulí na kuželky, hod míčkem na klauna. Ostatní uživatelé se aktivně zapojili povzbuzením soutěžících. Celé odpoledne doprovázela živá hudba.

Celá akce sklídila velký úspěch, všichni přítomní se těší na další pozvání.

Domov pro osoby se zdravotním postižením

Zářijové akce za službu „DOMOV PRO SENIORY a DENNÍ STACIONÁŘ PRO SENIORY“

Olympiáda pro klienty DPS

Ve čtvrtek 15. září 2011 bylo v prostorách Domova pro seniory rušněji než obvykle. Na různých místech areálu byste narazili na skupiny lidí, které s velkým zájmem soutěžily v deseti různých netradičních disciplínách. Po půl dvanácté už byly všechny soutěže ukončeny, rozhodčí sčítali výsledky a soutěžící se v klidu mohli připravit na oběd. Na organizaci se podíleli všichni pracovníci našeho domova až po pana ředitele. Příprava nám zabrala několik dní intenzivní práce. Při závěrečném vyhodnocení a odměnění nejlepších se největšího potlesku dočkali vítězové.

zapsala S. Jelenová

Výročí

DOMOV POD LIPAMI

Růžarovský Karol – 85 let

Šimková Anna - 62 let

Šugarová Kristina – 49let

Šornová Ivana – 46 let

Černá Martina – 37 let

Sikorová Lada – 42 let

Schutzner Petr – 59 let

Blahopřejeme klientům k životnímu jubileu!!!!!!

